

Sygn. akt: II AKa 469/02

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2002 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	SSA Jan Dybek
Sędziowie	SSA Wiesława Gawrońska (spr.) SSA Helena Kubaty
Protokolant	Sylwia Radzikowska

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Janusza Konstantego

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2002

sprawy wnioskodawcy J. B.

- o odszkodowanie -

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 05 czerwca 2002r. sygn. akt XVI 1 Ko 349/99

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od Skarbu Państwa na rzecz J. B. dalszą kwotę 900 (dziewięćset) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2002r. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,
3. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

II AKa 469/02

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 5 czerwca 2002 r. zasądził na rzecz wnioskodawcy J. B. od Skarbu Państwa kwotę 1.800 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy w związku z represjonowaniem – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a w pozostałej części wniosek oddalił.

Od tego wyroku apelację w części oddalającej wniosek złożył pełnomocnik wnioskodawcy zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego na skutek przyjęcia, że

wnioskodawcy nie przysługuje odszkodowanie i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie dalszych kwot pieniężnych z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja tylko w części kwestionującej wysokość zasądzonego zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy przyjął w swoich ustaleniach, że wnioskodawca był pozbawiony wolności przez okres 2 miesięcy i 8 dni bez jakiegokolwiek uzasadnienia prawnego. W dniu 8 listopada 1948 r. wnioskodawca został zatrzymany przez funkcjonariuszy byłego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w R. i miało to związek z aresztowaniem jego ojca i rodzeństwa za prowadzoną działalność niepodległościową.

Mimo, iż przeciwko wnioskodawcy nie wszczęto i nie prowadzono żadnego postępowania był on przetrzymywany w areszcie UB w R. do dnia 16 stycznia 1949 r. W tym czasie był bardzo źle traktowany, stosowano wobec niego przemoc fizyczną (bicie po twarzy, umieszczenie w celi zwanej „karcerem”), był nękaný przesłuchaniami o różnych porach dnia i nocy, przebywał w przeludnionej i nieogrzewanej celi i otrzymywał głodowe porcje wyżywienia. Podnieść tu należy, że dwa tygodnie przed zatrzymaniem wnioskodawca ukończył studia prawnicze i fakt ten również był wykorzystywany przy znęcaniu się nad nim tak fizycznym jak i psychicznym. Ustalenia te wskazują więc na szczególnie duże krzywdy wyrządzone wnioskodawcy, które zdaniem Sądu Apelacyjnego wymagają zadośćuczynienia poprzez zasądzenie wyższych kwot z tego tytułu, tj. w wysokości po 1.200 zł za jeden miesiąc pozbawienia wolności i ¼ tej kwoty za pozostałe 8 dni, czyli łącznie 2.700 zł. W związku z tym, że w zaskarżonym wyroku z tego tytułu zasądzono już kwotę 1.800 zł, Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy dodatkową kwotę 900 zł wraz z należnymi ustawowymi odsetkami od wydania niniejszego wyroku.

Za niezasadny natomiast uznać należało wniosek apelacji domagający się zasądzenia na rzecz wnioskodawcy odszkodowania z tytułu utraconych zarobków. Jest niewątpliwe, że wnioskodawca nie został przyjęty we wrześniu 1949 r. na aplikację sądową, ale pismo z dnia 3 września 1949 r. nie wskazuje jaki był powód tej decyzji.

Twierdzenia apelacji, że jedyną przyczyną odmowy przyjęcia wnioskodawcy na aplikację sądową był fakt jego aresztowania nie znajdują żadnego potwierdzenia w materiale dowodowym i oparte zostały wyłącznie na subiektywnych odczuciach wnioskodawcy. Tymczasem roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie, o których mowa w ustawie z dnia 23 lutego 1991 r. (Dz. U. nr 34poz.149 z późn. zm.) mają charakter cywilnoprawny i muszą wynikać one z faktów udowodnionych przez wnioskodawcę (uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 28.10.1993 r. IKZP 21/93-OSNKW 1993r., nr 11-12, poz.67). W niniejszej sprawie o odmowie przyjęcia wnioskodawcy na aplikację sądową w 1949 r. mógł zadecydować np. brak przynależności do partii politycznej, a w 1966 r. – mógł zadecydować o tym np. zaawansowany już wiek wnioskodawcy (data jego urodzenia to 5.05.1920 r.).

Jest też niewątpliwe, że przed aresztowaniem wnioskodawca nie pracował, a po zwolnieniu z aresztu od 1 marca 1949 r. do 31 maja 1949 r. pracował w (...) Oddział w R. jako młodszy referent, następnie od 6 sierpnia 1949 r. do 31 maja 1950 r. w Biurze (...) w G. w charakterze starszego referenta. Z tego zakładu wnioskodawca zwolnił się na własną prośbę i z dniem 17 lipca 1950 r. podjął pracę w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku kierownika działu ekonomicznego, gdzie pracował aż do przejścia na emeryturę. Skoro więc apelacja nie wykazała w sposób niesporny iż fakt aresztowania pozbawił wnioskodawcę możliwości zatrudnienia lub też awansowania w zakładzie, w którym był zatrudniony - to nie mogła ona spowodować w tym zakresie zmiany zaskarżonego wyroku.

Z tych więc względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej swojego wyroku.